

Sygn. akt I NKRS 2/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z odwołania M. G.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 23 listopada 2022 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2022 r., poz. 599, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 21 lutego 2023 r.,

uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.

UZASADNIENIE

M. G. (dalej także: „skarżący”), na podstawie art. 44 ust. 1 i 3 u.KRS zaskarżył w całości uchwałę Nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa (dalej także: „KRS” lub „Rada”) z dnia 23 listopada 2022 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w Sądzie Rejonowym dla

Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2022 r., poz. 599 (dalej także: „Uchwała”).

Na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2022 r. pod poz. 599, zgłosił się M. G. – adwokat – Izba Adwokacka w Ł..

Na posiedzeniu 21 listopada 2022 r. zespół członków KRS przyjął stanowisko o braku rekomendacji Radzie kandydata na wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego. Podczas głosowania członkowie zespołu na M. G. nie oddali głosów „za” ani „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się”.

W uzasadnieniu stanowiska zespół wskazał, że podejmując decyzję dotyczącą nierekomendowania kandydatury M. G., wziął pod uwagę (dokonując oceny łącznej): ocenę kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia oraz opinię Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi.

Krajowa Rada Sądownictwa – dzielając stanowisko zespołu – uznała, że Prezydentowi RP nie zostanie przedstawiony wniosek o powołanie M. G. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi. W głosowaniu na posiedzeniu KRS 23 listopada 2022 r. oddano na Pana M. G. 8 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” oraz 8 głosach „wstrzymujących się” (oddano ogółem 16 głosów), zatem kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Rada wskazała, że Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi na posiedzeniu 10 października 2022 r. negatywnie zaopiniowało kandydaturę M. G. – nie oddając głosów „za”, przy 17 głosach „przeciw” i 3 głosach „wstrzymujących się” (w obecności 20 członków Kolegium) – kandydat nie uzyskał zatem poparcia tego gremium i było to kluczowe kryterium w postępowaniu nominacyjnym. W uzasadnieniu Uchwały KRS podkreśliła również, że M. G. w chwili obecnej nie posiada kwalifikacji merytorycznych oraz doświadczenia zawodowego dających rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego.

Skarżący wniósł odwołanie od Uchwały w ustawowym terminie.

M. G. zarzucił Uchwale naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1) art. 33 ust. 1 u.KRS w związku z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 u.KRS, w związku z art. 42 ust. 1 u.KRS w związku z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez:

a) dokonanie oceny kandydatury skarżącego bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób dowolny oraz niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji i doświadczenia zawodowego skarżącego, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało brakiem dokonania oceny odwołującego się w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursach przed Krajową Radą Sądownictwa kryteria awansu na stanowisko sędziego rejonowego, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej nie przedstawiono wniosku skarżącego o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi;

b) nadanie negatywnej opinii Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi waloru „kluczowego kryterium dla niniejszego postępowania nominacyjnego” podczas gdy z brzmienia art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 u.KRS wynika, iż „przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów”, a opinię kolegium właściwego sądu zespół uwzględnia jedynie „ponadto”, przy jednoczesnym całkowitym pominięciu pozytywnej oceny kwalifikacji skarżącego oraz jego doświadczenia zawodowego oraz niewskazaniu dlaczego;

c) nienależyte uzasadnienie zaskarżonej uchwały i nienależyte wyjaśnienie motywów, jakie legły u jej podstaw, a w szczególności poprzez niewskazanie przyczyn, dla których Krajowa Rada Sądownictwa uznała, iż skarżący „w chwili obecnej nie posiada kwalifikacji merytorycznych oraz doświadczenia zawodowego dających rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego”, pomimo iż

w udostępnionej Radzie dokumentacji w przedmiotowej sprawie brak jakiegokolwiek stwierdzenia lub dokumentu, który pozwalałby na taką konstatację, co nie tylko utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których KRS uznała, iż brak jest podstaw do przedstawienia Prezydentowi RP wniosku skarżącego o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, ale właściwie uniemożliwia kontrolę sądową zaskarżonej uchwały (art. 42 ust. 1 u.KRS).

Skarżący wskazał również, że ww. naruszenia przepisów postępowania niewątpliwie mają istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem sfera motywacyjna zaskarżonej uchwały w zakresie, w jakim dyskwalifikuje jego kandydaturę, nie została w istocie ujawniona, a zatem uniemożliwia to weryfikację uchwały pod względem jej zgodności z prawem, a w konsekwencji i kontrolę sądową.

Ponadto M. G. zarzucił Uchwale naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 i art. 60 Konstytucji RP, poprzez ich błędną wykładnię, a w rezultacie ich niezastosowanie, to jest brak dokonania oceny skarżącego na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP nie przedstawiono wniosku skarżącego o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i w tym zakresie przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Krajowa Rada Sądownictwa nie złożyła odpowiedzi na odwołanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 44 ust. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Zaznaczyć należy, że ten rodzaj postępowania odwoławczego przed Sądem Najwyższym nie stanowi sądowego wymiaru sprawiedliwości sprawowanego przez sądy powszechne i wojskowe,

ale stanowi sądową kontrolę aktów władzy publicznej mającą przeciwdziałać naruszaniu konstytucyjnie gwarantowanych wolności lub praw jednostki.

Podstawy odwołania nie mogą zatem stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 8 października 2014 r., III KRS 45/14; 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; 27 marca 2019 r., I NO 59/18). Sąd Najwyższy nie może zastępować Rady w ocenie kandydata lub w sposobie zastosowania doń ustawowych kryteriów branych pod uwagę przy ocenie jego kwalifikacji (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09; 27 marca 2019 r., I NO 59/18).

W konsekwencji, odwołanie wniesione na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS może prowadzić jedynie do formalnej kontroli stosowania przez KRS reguł postępowania dotyczących przestrzegania prawem określonych kryteriów i procedur postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego z: 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16; 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 27 marca 2019 r., I NO 8/19). Stanowisko to znalazło też potwierdzenie ze strony pełnego składu Trybunału Konstytucyjnego w wyroku z 15 grudnia 1999 r., P 6/99 i następnie było potwierdzone w kolejnych orzeczeniach (wyroki TK z: 29 listopada 2007 r., SK 43/06 oraz 27 maja 2008 r., SK 57/06).

Uchylenie przez Sąd Najwyższy uchwały KRS na podstawie własnej oceny merytorycznej kandydatury, zwłaszcza gdyby dokonana przez Sąd Najwyższy ocena kandydata wiązała KRS w określony sposób, naruszałaby art. 179 Konstytucji RP.

Z przepisu tego wynika, że jedynie KRS posiada kompetencję do przedstawiania Prezydentowi RP kandydatów do pełnienia urzędu sędziego. Kompetencji tej Sąd Najwyższy nie może czynić pozorną lub w jakikolwiek sposób jej ograniczać w ramach sprawowania kontroli legalności uchwał KRS. Kontrola sprawowana przez Sąd Najwyższy ma bowiem charakter kasatoryjny i nie może wiązać się z jakimkolwiek wiązaniem KRS określonymi wytycznymi w zakresie oceny kandydatów ubiegających się o nominację sędziowską.

2. W świetle art. 33 i art. 35 u.KRS. Rada podejmuje uchwałę po wszechstronnym rozważeniu sprawy i ma obowiązek procedować na podstawie zgromadzonej dokumentacji oraz wyjaśnień, o ile zostały złożone, kierując się oceną kwalifikacji kandydatów, uwzględniając ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; także uwzględnia opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

Jednocześnie żadne z ustawowo przewidzianych kryteriów oceny kwalifikacji kandydatów do pełnienia urzędu sędziego „nie ma charakteru decydującego, ani też nie jest wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Decyduje ocena całościowa wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów” (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 10 listopada 2016 r., III KRS 32/16; 2 lutego 2021 r., I NKRS 18/21). Wybór kandydata przedstawianego Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziowskie nie może być także redukowany do wyników zastosowania określonego, matematycznego algorytmu (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 5 września 2013 r., III KRS 212/13; 24 września 2014 r., III KRS 43/14; 10 listopada 2016 r., III KRS 32/16; 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

Dodatkowo, na podstawie art. 42 ust. 1 u.KRS Rada zobowiązana jest do sporządzenia uzasadnienia uchwały podejmowanej w sprawach indywidualnych. Przepisy te, wraz z art. 60 Konstytucji RP, który chroni prawo obywateli polskich korzystających z pełni praw publicznych do dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, tworzą zasadnicze ramy kontroli legalności uchwał Krajowej Rady Sądownictwa. To właśnie uzasadnienie uchwały pozwala w pierwszej kolejności dokonać Sądowi Najwyższemu oceny prawidłowości kierowania się kryteriami oceny sformułowanymi w art. 33 i art. 35 u.KRS w sposób, który nie stanowiłby nieuprawnionej oceny merytorycznej kandydatów przez Sąd Najwyższy. Kierowanie się przez Radę przejrzystymi, jednolitymi i sprawiedliwymi (racjonalnymi) kryteriami selekcyjnymi musi zatem jasno wynikać z uzasadnienia uchwały (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). Z tego też powodu, w uzasadnieniu należy wskazać

te kryteria, które stanowiły przesłankę decydującą o odmowie przedstawienia Prezydentowi RP kandydata na urząd sędziego tak, aby można było stwierdzić, że w trakcie procedury konkursowej o przedstawieniu lub nieprzedstawieniu danego kandydata na stanowisko sędziowskie decydowały racjonalne kryteria oceny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

Artykuł 42 u.KRS nie określa wymaganej treści uzasadnienia. Kierować się zatem należy jego funkcją. Oczywiste jest, że uzasadnienie uchwały Rady nie może być powtórzeniem treści całego zgromadzonego materiału sprawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2019 r., I NO 30/19). Treść uzasadnienia nie może też być zdawkowa i sprowadzać się do gołosłownego zapewnienia o zastosowaniu przejrzystych oraz obiektywnych kryteriów oceny. Jak sama nazwa wskazuje, uzasadnienie ma wskazywać na okoliczności, które daną decyzję czynią zasadną. Okoliczności takiej nie stanowi sam fakt, że decyzję podjął organ do tego umocowany, ani też samo zapewnienie tego organu o zasadności podjętej przezeń decyzji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

3. Przy rozpatrywaniu środka zaskarżenia jakim jest odwołanie od uchwały KRS, zastosowanie znajdują przepisy k.p.c. o skardze kasacyjnej (art. 44 ust. 3 u.KRS). Dlatego też, Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie od niej w granicach zaskarżenia, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy już wskazywał, że na gruncie k.p.c. przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia jest interes prawny i pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*), także wtedy, gdy przepisy prawa wyraźnie tego warunku nie określają, przy czym interes publiczny uzasadniać może wyjątki od tej zasady (zob. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z: 15 maja 2014 r., III CZP 88/13; 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, pkt 57; wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2020 r., I NO 37/20). Tym samym, co do zasady, uchwały Rady są zaskarżalne jedynie w zakresie ściśle wyznaczonym przez interes osoby wnoszącej odwołanie.

W realiach niniejszej sprawy skarżący ma interes prawny w zaskarżeniu Uchwały w całości, tj. w zakresie nieprzedstawienia jego kandydatury Prezydentowi

RP na urząd, którego konkurs dotyczy, a zatem zakres zaskarżenia nie wykracza poza określone prawem granice dopuszczalności zaskarżenia uchwały.

4. O nierekomendowaniu skarżącego zadecydowała w głównej mierze negatywna opinia Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi – jak wskazano w uzasadnieniu Uchwały:

- „było to kluczowe kryterium dla niniejszego postępowania nominacyjnego”;
- „[...] Rada uwzględniła stanowczy brak poparcia tej kandydatury, wyrażony przez Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi w formie negatywnej opinii”;
- „O nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Pana M. G. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności negatywna opinia Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi [...]”.

W świetle treści uzasadnienia, opinia Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi, stanowi właściwie jedyny konkretny powód, dla którego odmówiono kandydatowi kwalifikacji merytorycznych pozwalających przedstawić go do powołania na urząd sędziego, przy jednoczesnym faktycznym zignorowaniu pozostałych kryteriów.

W szczególności trudno doszukać się w uzasadnieniu uchwały KRS stwierdzeń pozwalających uznać, że Rada uwzględniła oceny kwalifikacji dokonane przez sędziów wizytatorów. Tymczasem kwalifikacje merytoryczne M. G. zostały ocenione przez sędziów wizytatorów pozytywnie i Rada w żaden sposób nie wskazała powodów, dla których jej ocena była zdecydowanie odmienna od tej, którą przedstawili wizytatorzy. KRS stwierdziła, że: „W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa Pan M. G. w chwili obecnej nie posiada kwalifikacji merytorycznych oraz doświadczenia zawodowego dających rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego”. Dlatego trudno zrozumieć jest powód, dla którego w pierwszym zdaniu wyjaśniającym „Kryteria oceny kandydata przyjęte przez Krajową Radę Sądownictwa” zapewniono, jakoby „Przy podejmowaniu decyzji Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się oceną kwalifikacyjną oraz doświadczeniem zawodowym kandydata”.

Jeśli przyjąć to zapewnienie za dobrą monetę, należy stwierdzić przynajmniej tyle, że treść oceny kwalifikacji dokonanej przez sędziów wizytatorów nie została uwzględniona w należyтым stopniu – o ile w ogóle została rzeczywiście wzięta pod uwagę. Wynika to wprost z treści tych opinii.

Ocena SSO A.B. z 9 marca 2022 r. jest pozytywna, a wskazano w niej m.in., że: „Mając na względzie analizę wszystkich powyżej przedstawionych wyżej akt spraw sądowych oraz opinii prawnych stwierdzić należy, że wszystkie pisma przygotowane zostały fachowo i terminowo, z zachowaniem wymogów formalnych a ich autor wykazuje dobrą znajomość przepisów prawa. Pisma procesowe i wnioski są sporządzone starannie, obszernie, zawierają opisy stanów faktycznych oraz uzasadnienie podstawy prawnej, w miarę potrzeby przytaczają orzecznictwo Sądu Najwyższego, Sądów Apelacyjnych, a także poglądów piśmiennictwa prawniczego. Pan Mecenasa bierze osobisty udział w rozprawach, stawiając się na wyznaczone terminy, sporządza terminowo pisma procesowe. W sprawach, w których jest wyznaczony pełnomocnikiem z urzędu w sposób zaangażowany wykonuje swoje obowiązki, reprezentując stronę na rozprawach i w razie potrzeby sporządzając pisma procesowe” (s. 7-8 oceny kwalifikacji SSO A.B. z 9 marca 2022 r.). Z kolei we wnioskach oceny kwalifikacji SSO A. B. podniosła, że: „Biorąc pod uwagę przebieg nauki, aplikacji, fakt pracy Pana kandydata na stanowisku asystenta sędziego i dotychczasowy przebieg pracy w wykonywanym zawodzie adwokata znany mi wyłącznie z analizy wyżej przedstawionych akt i opinii prawnych, uważam, iż poziom prezentowanych umiejętności zawodowych, terminowe dokonywanie czynności, podejście do analizowanych zagadnień, pozwalają na pozytywną prognozę co do przydatności ocenianego kandydata do zawodu sędziego” (s. 8 oceny kwalifikacji SSO A. B. z 9 marca 2022 r.).

Z kolei w ocenie kwalifikacji dokonanej przez SSO E. G. 19 września 2022 r. przeczytać można, zapewnienie sędzi wizytatora, że „Po przeanalizowaniu spraw, jak również opinii prawnych sporządzonych przez opiniowanego mogę stwierdzić, iż wszystkie pisma przygotowane przez opiniowanego były sporządzone prawidłowo, nie mam zastrzeżeń do ich terminowości czy fachowości sporządzanych pism. Pisma i wnioski zostały sporządzone prawidłowo pod względem formalnym, są staranne. Pan adwokat M.G. przedstawił w nich wnikliwą analizę prawną, jak również odwoływał się do poglądów doktryny czy orzecznictwa Sądu Najwyższego. Opiniowany wykazał się dobrą znajomością przepisów prawa. Pan M. G. brał osobiście udział w rozprawach, do których był przygotowany, a składane przez niego wnioski miały pełne uzasadnienie” (s. 3 oceny kwalifikacji SSO E. G. z 19

września 2022 r.). Z kolei we Wnioskach oceny kwalifikacji stwierdzono, że: „Biorąc pod uwagę wynik oceny sporządzonej przez sędziego Sądu Okręgowego w Koninie A. B., jak również przeprowadzoną przeze mnie analizę akt stwierdzam, że poziom prezentowanych umiejętności zawodowych, w tym znajomość prawa pozwala na przyjęcie, że Pan M. G. jest dobrym kandydatem do objęcia stanowiska Sędziego Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi” (s. 4 oceny kwalifikacji SSO E.G. z 19 września 2022 r.).

Rada nie wyjaśniła powodu dla którego zdyskwalifikowała ustawowe kryterium oceny kandydatów, jakie w pierwszej kolejności stanowi ocena kwalifikacji kandydatów (zob. art. 35 ust. 2 u.KRS).

Również w odniesieniu do doświadczenia zawodowego kandydata, Rada stwierdziła, że „W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa Pan M. G. w chwili obecnej nie posiada [...] doświadczenia zawodowego” dającego „rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego”. Tymczasem z uzasadnienia Uchwały, w którym przedstawiono sylwetkę kandydata, wynika, że od 21 lutego 2007 r. do 30 czerwca 2012 r. był zatrudniony w Sądzie Rejonowym w Ł., początkowo na stanowisku referenta stażysty, a od 23 kwietnia 2007 r. na stanowiskach referenta stażysty p.o. asystenta sędziego i asystenta sędziego. Od marca 2012 r. do grudnia 2015 r. wykonywał pracę na stanowisku aplikanta adwokackiego w kancelarii adwokackiej, a 11 października 2016 r. został wpisany na listę adwokatów Izby Adwokackiej w Ł. Od 1 kwietnia 2017 r. wykonuje zawód adwokata w indywidualnej kancelarii adwokackiej z siedzibą w Ł. oraz w jej filii z siedzibą w P.. Pomimo to Rada nie wskazała dlaczego powyższe doświadczenie zawodowe nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego.

Przypomnieć należy, że Krajowa Rada Sądownictwa wskazała również w podsumowaniu Uchwały, że: „O nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Pana M. G. zdecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności negatywna opinia Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi, a także posiadane w chwili obecnej kwalifikacje merytoryczne i doświadczenie zawodowe nie dające wystarczającej rękojmi do przedstawienia z wnioskiem o powołanie do

pełnienia urzędu na stanowisko sędziego sądu rejonowego”. Takie uzasadnienie – zważywszy na przytoczone wyżej okoliczności i uzasadnienie odwołania M. G. stanowi jedynie werbalne zapewnienie o zasadności podjętej przez KRS decyzji, które jednak ani nie wyjaśnia zasadności podjętej decyzji, ani nie czyni uzasadnienia spójnym. Tym samym nie można uznać by Uchwała, której legalność podlega kontroli Sądu Najwyższego w niniejszym postępowaniu, została odpowiednio uzasadniona. Treść uzasadnienia Uchwały nie wskazuje na okoliczności, które czyniłyby zasadną decyzję Rady o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie M. G. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi. Okoliczności takiej nie stanowi sam fakt, że decyzję podjął organ do tego umocowany (KRS) ani też samo zapewnienie przez Radę o zasadności podjętej przez nią decyzji.

Nie można uznać za uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 ust. 1 u.KRS sformułowań zawierających same jedynie zapewnienia o wzięciu pod uwagę kryteriów ustawowych oraz konstytucyjnych, w sytuacji gdy analiza uzasadnienia Uchwały wskazuje, że zapewnienia te nie mają realnego oparcia w faktach. Artykuł 42 ust. 1 KRS wymaga uzasadnienia, a nie perswazyjnego zapewnienia Rady.

Mając powyższe na uwadze, zasadny okazał się zarzut z pkt 1 odwołania. Wobec uwzględnienia odwołania M. G. w oparciu o ww. zarzut rozpoznanie naruszenia przepisów prawa materialnego podniesionego przez skarżącego okazało się zbędne. Konieczne zatem stało się uchylenie Uchwały w całości na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS i przekazanie sprawy w tym zakresie Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.

5. Na marginesie wskazać należy, że jeżeli Rada nie wskazuje w postępowaniu nominacyjnym żadnego kandydata, to w odniesieniu do kandydata spełniającego kryteria ustawowe przedstawienia do nominacji sędziowskiej, wobec braku jakiegokolwiek „punktu odniesienia” w postaci osób przedstawionych do powołania, uzasadnienie negatywnych przesłanek, na których KRS oparła swą decyzję, jest szczególnie istotne i musi być bardzo przekonujące. Uzasadnieniem takim nie może być stwierdzenie, że „Dokonując oceny kandydata, Rada kierowała się także kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS,

w tym: oceną kwalifikacyjną, doświadczeniem zawodowym kandydata, a także poparciem środowiska sędziowskiego”, skoro kandydat spełnia kryteria, które wskazał ustawodawca, a w świetle przytoczonej wyżej argumentacji ocena kwalifikacyjna i doświadczenie zawodowe kandydata nie stanowią w tym przypadku podstawy do braku udzielenia rekomendacji przez Radę.

6. Przyczyny odmowy przedstawienia z wnioskiem kandydatury skarżącego wyjaśnione w uzasadnieniu są tym bardziej nieprzekonujące, iż na jedno wolne miejsce zgłosił się jeden kandydat. KRS nie musiała zatem dokonywać wyboru kandydatów, którzy w największym stopniu spełniają kryteria ustawowe. Ta okoliczność zawężała margines uznania jakim Rada dysponuje w ramach oceny dokonywanej w postępowaniu kwalifikacyjnym. KRS nie miała w tej sprawie obowiązku by, jak w przypadku większej liczby kandydatów aniżeli liczby stanowisk, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, wskazywać w jakim stopniu kryteria ustawowe zostały spełnione przez kandydata oraz w jaki sposób dokonała oceny stopnia spełnienia przez kandydata tych kryteriów i w jaki sposób ocena ta przełożyła się na zróżnicowanie pozycji kandydata względem pozostałych uczestników postępowania (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r., I NO 9/19 oraz I NO 5/19). W przedmiotowym postępowaniu KRS musiała jedynie dokonać oceny, czy kandydat spełnia kryteria ustawowe w stopniu wystarczającym do przedstawienia jego kandydatury z wnioskiem o powołanie. Rada nie uzasadniła należycie dlaczego kandydatura skarżącego nie spełnia kryteriów ustawowych w stopniu wystarczającym dla przedstawienia jego kandydatury z wnioskiem o powołanie. Jak słusznie zwracał uwagę Sąd Najwyższy, wprawdzie KRS cieszy się znaczną swobodą oceny poszczególnych kandydatów, nie oznacza to jednak, że swoboda wyboru osób, które zostaną przedstawione Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej jest nieograniczona; wybór kandydatów nie może pomijać zgromadzonej w sprawie dokumentacji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 listopada 2019 r., I NO 19/19). Co więcej KRS wskazała na to, że kierowała się oceną kwalifikacyjną i doświadczeniem zawodowym kandydata. Ponadto, przy przedstawieniu sylwetki skarżącego nie zostały wskazane okoliczności, które pozwalałyby uznać, iż nie spełnia on któregoś z kryterium

w stopniu wystarczającym do przedstawienia jego kandydatury z wnioskiem o powołanie.

7. Należy podkreślić, że uzasadnienia rozstrzygnięć realizują ważne funkcje, w tym wymuszają samokontrolę organu, który musi wykazać, że rozstrzygnięcie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; służy indywidualnej akceptacji rozstrzygnięcia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad organami władzy; wzmacnia bezpieczeństwo prawne; jest podstawą kontroli zewnętrznej, w szczególności sprawowanej przez sądy krajowe, a także sądy międzynarodowe, to m.in. w uzasadnieniu przejawia się rzetelność i transparentność procedur (zob. wyroki TK z: 16 stycznia 2006 r., SK 30/05; 30 maja 2007 r., SK 68/06; 31 marca 2005 r., SK 26/02; postanowienie TK z 11 kwietnia 2005 r., SK 48/04; wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2021 r., I NKRS 49/21).

Jak zasadnie wskazał też Sąd Najwyższy, uzasadnienie uchwały pełni nie tylko funkcje procesowe, ale buduje autorytet organów państwa i kształtuje zewnętrzne przekonanie o sprawiedliwości procedur i podejmowanych rozstrzygnięć. Nawet bardzo szczególna pozycja ustrojowa Krajowej Rady Sądownictwa nie usprawiedliwia sporządzania uzasadnień, które tylko pozorują realizację ich właściwej funkcji. W żadnym też razie, w świetle art. 42 u.KRS, ani kolegialny charakter organu, ani przyjęta metoda podejmowania decyzji (np. tajne głosowanie czy objęta tajemnicą narada sędziowska) nie zwalnia organu z obowiązku rzetelnego uzasadnienia rozstrzygnięcia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2021 r., I NKRS 49/21).

8. Obowiązek sporządzenia uzasadnienia decyzji podejmowanych w indywidualnych sprawach oznacza konieczność wykazania lub przynajmniej merytorycznego uprawdopodobnienia tego, że przy formułowaniu oceny rzeczywiście kierowano się przesłankami ustawowymi i wszechstronnie rozważono ustawowe przesłanki oceny kandydatów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). Tego uzasadnienia zabrakło w kontrolowanej uchwale – nadano jedynie najwyższą i rozstrzygającą wagę opinii kolegium, *de facto* ignorując pozostałe kryteria. Tymczasem w innych konkursach Rada wielokrotnie

wskazywała, iż subiektywna ocena Kolegium nie może zostać postawiona wyżej niż ocena merytorycznych kwalifikacji wybranego kandydata, wyraźnie przedkładając wynik oceny merytorycznej nad wynik głosowania kolegium (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z: 12 maja 2021 r., I NKRS 27/21, pkt 10; 16 lipca 2019 r., I NO 59/19; 1 lipca 2019 r., I NO 70/19), tudzież stwierdzała, że uzyskany przez kandydatów w postępowaniu nominacyjnym poziom poparcia kolegium sądu nie w każdym przypadku odzwierciedla poziom ich kwalifikacji wynikający z dokumentów zgromadzonych w toku tego postępowania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19, pkt III).

Tym bardziej więc niezrozumiałe jest to, że w obecnej sprawie, po przytoczeniu okoliczności podlegających ocenie i po jednoznacznym stwierdzeniu, że kandydat spełnia wymagania ustawowe, Rada podjęła uchwałę o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku skarżącego o jego powołanie do pełnienia urzędu sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, chociaż liczba zgłoszonych kandydatów była taka sama jak liczba stanowisk objętych przedmiotowym konkursem.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.